

תקות מנחם

גיליון מס'
173

י"ל לקראת ש"פ בראשית ל"ט תשרי - ער"ח חשון
הי' תהא שנת עליון

על סיומי הרמב"ם

תדפיס מהספר "תקות מנחם" (ח"ג) שיו"ל בעז"ה על סיומי
הרמב"ם ע"פ - ב"קו" - שיחות והוראות כ"ק אד"ש מה"מ
מאת הרב יקותיאל מנחם שיחי ראפ

ע"פ ההוראה שקיבלתי מכ"ק אדי"ש מלך המשיח, להדפיס ולפרסם הדברים הנאמרים בעז"ה בסיומי הרמב"ם,
להראות ולהוכיח הנראה לעיניך בדרך אפשר, הקשר שבין שיעורי הרמב"ם לפרשה והתאריך שבהם נלמדו,
הנני מוציא לאור עלון זה לכבוד שבת קודש.
ואבקש מהקוראים שיעירוני בהערותיהם, ותודה מראש!

לחיות עם הזמן!

ספר זרעים ב'

מחזור כ"ח שנה כ"ו

בעז"ה יום א' פרשת "וזאת הברכה" (א') ט' תשרי ערב יום הכיפורים הי' תהא שנת עליון

סיום הלכות תרומות והתחלת הלכות מעשר

וסיום הלכות מעשר והתחלת הלכות מעשר שני

ביום ועש"ק פרשת "וזאת הברכה" (א') י"ד תשרי - ערב חג הסוכות

פירושים (א) לשון הפרשה. (ב) לשון הרמה; והן דרגות בענין
התרומה, הדרגה הראשונה היא דרגת ההפרשה, והדרגה הנעלית
- הרמה ורוממות.

ועד"ז אנו מוצאים שתי דרגות אלו גם בענין התשובה;

(א) תשובה - חרטה ועזיבת החטא, עפ"י הפסוק "בשוב רשע
מדרכו וגו" (ב) הדרגה הנעלית, תשובה מלשון שיבה וקירוב
למקור, וע"ד הנאמר "והרוח תשוב אל האלוקים אשר נתנה"⁸;
היינו שהתשובה היא לא רק חרטה ועזיבת הדברים השליליים,
אלא שגם בדברים הטובים והחיוביים התשובה היא העליה
והקירוב יותר ויותר אל המקור לאלוקות ולה"¹⁰, וע"ד מאמר
חז"ל "הלואי יהיה כל ימינו בתשובה"¹¹ שזהו גם באדם שעושה
רק מעשים טובים וחיוביים ולא חטא, כל מצוה ומעשה טוב
שעושה הוא קירוב ושיבה למקור הנשמה ש"היא חלק אלוהה
ממעל ממש"¹².

שבכללות זהו גם ההפרש שבין תשובה תתאה, שהיא החרטה
ועזיבת החטא מהדברים השליליים, ותשובה עילאה שהיא
ההתקרבות לה' באופן של שיבה ודביקות למקור, "אתדבקו את
רוחא ברוחא ע"י תורה וגמ"ח" כמבואר ע"ז בתניא באיגרת
התשובה¹³ עפ"י הזוה"ק¹⁴, ועד"ז ההפרש בין תשובה מיראה
ותשובה מאהבה.

ויקחו לי תרומה

ג. ואם ישאל השואל; מה הקשר בין מ"ש הצ"צ על ויקחו לי
תרומה לענין הלכות תרומות; הרי שם נאמר זאת על התרומה
להקמת המשכן "כסף וזהב וגו"¹⁵, ובהלכות תרומות מדובר על
מצות תרומה מהזרעים ופירות הארץ ענין לגמרי אחר!?
והמענה; (א) "שם תרומה חד הוא". ולכן

תשרי - רשית

א. גם תרומות וגם המעשר נקראים בתורה "ראשית", כי הם
ההתחלה והפעולות וההפרשות הראשונות שנותנים מהפירות; על
התרומה נאמר "ראשית דגנך תירושך ויצהך גוי תתן לו"¹, וכמ"ש
הרמב"ם בתחלת פרק ב' דהלכות תרומות² שזהו המקור למצות
הפרשת ונתינת התרומה: "כל אוכל אדם הנשמר שגידולו מן
הארץ חייב בתרומה, ומצות עשה להפריש ממנו ראשית לכהן,
שנאמר: "ראשית דגנך תירושך ויצהך גוי תתן לו וכו"."

ויש מקומות שגם המעשר נקרא ראשית (כפי שנכתוב בעז"ה
להלן בסיום על ה' ביכורים ס"ב וס"ג מ"ש במד"ר ובתיקוני
הזוהר ובמהר"י קרא), ונמצאים כעת בראשית "חודש תשרי
אותיות "רשית"³ - כי הוא הראשית של כל השנה כולה, וכידוע
שהמועדים של חודש תשרי (המרובה במועדות⁴) הינם מועדים
כלליים שמהם נמשך על כל שנה, החל מראש השנה, שנקרא
"ראש השנה" כי הוא ה"ראש" הכולל בתוכו ומנהיג את כל ימי
השנה, ועד"ז יום הכיפורים (שגם הוא נקרא "ראש השנה"
בכתוב⁵ וכו"").

והרי נמצאים אנו בימים שבין ר"ה ויוה"כ שבהם למדו את
הלכות תרומות; התחילו באמצע עש"ת ומסיימים בערב
יוה"כ"פ, ואת הלכות מעשר מתחילים ביום הכיפורים עצמו,
ומסיימים בערב חג הסוכות, ז.א. שאת הלכות אלו לומדים
בראשית ובמחצית הראשונה של חודש תשרי.

תרומה - הרמת קרן ישראל!

ב. את הלכות תרומות למדו בכמה ימים מעשרת ימי תשובה,
ויש לקשר "תרומות" עם ענין התשובה;
מבואר בחסידות, הצ"צ כותב באוה"ת במאמרים שבתחלת
פרשת תרומה עה"פ ויקחו לי תרומה⁷. שיש במלה תרומה שני

¹ שופטים יח, ד.

² ה"א.

³ בעל הטורים עקב יא, יב. עה"פ "מרשית השנה".

⁴ ראה ב"י או"ח סתצ"ב (ד"ה ומ"ש). שו"ע אדמו"ר שם ס"ב. הוספה לשו"ע
אדמו"ר (להרב מדובראונט) או"ח סקל"א ס"ח.

⁵ יחזקאל מ, א. וראה תוד"ה ואת - נדרים כג, ב. רא"ש סוף יומא. לקו"ת
ר"ה נח, א סד, א.

⁶ דבר מלכות פרשת בראשית ה'תשנ"ב ס"א.

⁷ כה, ב.

⁸ יחזקאל לג, יא.

⁹ קהלת לג, יא.

¹⁰ וראה לקו"ת ריש פרשת האזינו (עב, ב). ועוד.

¹¹ שבת קנ"ג, א.

¹² תניא ריש פ"ב.

¹³ מפרק ד' ואילך.

¹⁴ זח"ג קכב, א.

¹⁵ שם פסוק ג.

והקשר של המעשר לענין יום הכיפורים, גם כתוב שם במפורש וז"ל: "יש להעיר עוד לענין מעשר, מעליית המלכות ביום הכיפורים שהוא יום העשור, שאזי עלייתה באימא (ספירת הבינה), ואח"כ בנעילה היא עולה בכתר וזהו ממש ענין מעשר ותרומה מעשר כנ"ל".

והרי ביוה"כ התחילו את הלכות מעשר שבאים בהמשך להלכות תרומות שסיימו בעיוה"כ, שמדובר שם גם על "מעשר מן המעשר"²² – תרומה מעשר. שלכן נקראים ההלכות תרומות לשון רבים ומדובר שם גם על תרומה גדולה וגם על תרומת מעשר, [משא"כ הלכות מעשר – לשון יחיד, שמדובר רק על מעשר ראשון; כי למעשר שני יש אח"כ הלכות מיוחדות, ועל מעשר עני כבר למדו בהלכות מתנות עניים]²³.

"תקות חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. תרומות – ראשית, ותשרי – ראשית השנה.
- ב. תרומה – הפרשה והרמה, ותשובה – עזיבת החטא ודבקות ושיבה לה', תשובה תתאה ותשובה עילאה.
- ג. מעשר ויוה"כ פ – העשירי יהיה קודש.
- ד. תחילת יום הכיפורים ונעילה – מעשר ותרומת מעשר.

* * *

בעז"ה יום ג' פרשת "וזאת הברכה" (ב') ח"י תשרי ד' דחג הסוכות ה"י תהא שנת עליון סיום הלכות מעשר שני ונטע רבעי והתחלת הלכות בכורים

אכילת הפירות בירושלים - יראה שלם

א. התחילו את הלכות מעשר שני ונטע רבעי ביום ועש"ק י"ד תשרי ערב חג הסוכות ומסיימים ביום ג' ד' דחגה"ס, שאז התחילו את הלכות בכורים וי"ל הקשר לחג הסוכות; החג הוא זמן עליה לרגל, שהיהודים מקיימים את הציווי "שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני הוי' אלקיך במקום אשר יבחר בחג המצות וגו'"²⁴, וגם בפירות מעשר שני וגם בפירות נטע רבעי צריכים לעלות איתם לירושלים ולאכלם שם או את פדיונם, כמ"ש בפרשת "עשר תעשר" "והלכת אל המקום אשר יבחר ה' אלוקיך בו... ואכלת שם לפני ה' אלוקיך וגו'"²⁵, וכן בכיבורים (שמתחילים מיד היום בחג הסוכות) מביאים הפירות ומעלים לירושלים לכהנים בבית המקדש [משא"כ שאר המתנות כהונה ולוי שיכולים לאכלן בכל מקום].

מבואר במפרשים שבהעלאת הפירות לירושלים, יש טעם דומה לענין העליה לרגל שהיא כדי להראות לפני ה' ולראות את הקדושה והאלוקות והיראת שמים ועבודת ה' ולימוד התורה שהיו בבית המקדש [ששם היו הסנהדרין בלשכת הגזית], כמו שחז"ל אומרים²⁶ "כשם שבא לראות כך בא לראות" (וע"ס דברי התוספות)²⁷ "כשם שבא לראות כך בא לראות".

היינו שע"י שהיהודי נראה לפני הקב"ה "להראות" – הדבר פועל שתהיה ראייתו כדבעי, ויראה האלוקות וההנהגה בבית המקדש שיחדור ושישפיע עליו במשך השנה גם אחרי שעזב את בית המקדש.

ועד"ז בקשר למצות העלאת הפירות או פדיונם ולאכלם בירושלים כותב ב"ספר החינוך" במצות²⁸ מעשר בהמה (שגם צריך צריך להעלותה לביהמ"ק בירושלים), הטעם ע"ז ("משרשי המצוה"), שהקב"ה רוצה שמכל בית ומשפחה יעלה לפחות אחד לבית המקדש בירושלים פעם בשנה (עם פירות מעשר שני ועם

ב) אנו מוצאים במאמרים הנ"ל של הצ"צ בתחלת פרשת תרומה, שמביא ומפרש מ"ש בזהר¹⁶ עה"פ "ויקחו לי תרומה" ש"תרומה" – נוטריקון "תרי ממאה", היינו שני חלקים (אחוזים) מתוך המאה חלקים, שזה קאי על תרומה גדולה ששיעורה "עין בינונית אחד מחמישים"¹⁷ היינו שני אחוזים (ובמאמרים שם מבאר את הדרגות הרוחניות ובספירות של "תרי ממאה" המבוארות בזוהר כמו שכונה עילאה ושכינה תתאה, ועוד ענינים ודרגות בשניים. וענין זה שייך דוקא בתרומה גדולה ולא בתרומת המשכן שהיתה בכ"א כפי "אשר ידבנו לבו", ועפ"ז רואים שהזוהר דורש מא' לשני.

וגם ב"בעל הטורים" עה"פ "ויקחו לי תרומה", מביא שיש כאן כמה רמזים למצות והפרשת התרומה גדולה וכן לשיעור וכמות התרומה;

שכאן מרומזים כל השיעורים של "עין רעה אחד משישים, עין בינונית אחד מחמישים ועין יפה אחד מארבעים"; "ויקחו לי" – לי גימטריא 40, רמז ל"עין יפה", "מאת כל" – כל – גימטריא 50, רמז ל"עין בינונית", "מאת כל" – ר"ת מ"כ היינו ס' – "עין רעה", א' מס'.

* * *

העשירי יהיה קודש!

ד. בהשגחה פרטית נפלאה מתחילים את הלכות מעשר ביום הכיפורים שהוא יום העשור שבחודש תשרי, שע"כ נאמר "העשירי יהיה קודש"¹⁸.

ואמנם ה"עשירי יהיה קודש", משמעותו שהוא ממש ענין של קודש וקרנן מהבהמות, אבל מעשר ראשון אין בו קדושה ואינו הקדש? אבל בחסידות מבואר שגם ענין מעשר ראשון מהזרעים דומה לענין של "העשירי יהיה קודש", כמו שיתבאר לקמן.

ו"העשירי יהיה קודש", רמז ליום הקדוש שהוא בעשור לחודש השביעי כמבואר בחסידות, כפי שיתבאר לקמן.

ואד"ש בשיחות הביא על מ"ש על מעשר בהמה "כל אשר יעבור תחת השבט העשירי יהיה קודש", שהוא רמז לעשירי בשבט", ואד"ש מה"מ אמר שכשאומרים ענין מסוים על יום מסוים בחודש, יש לזה קשר לאותו יום ומספר בחודש בכל החודשים, וממילא אם אומרים "העשירי יהיה קודש" על יו"ד שבט, ענין זה קאי גם על העשירי בכל החודשים, ולכל לראש העשירי בתשרי "יום הקדוש".

כל יומא עביד עבידתיה!

פעם בשיחה לילדים ב"ב ב"ב סיון – סיום "ימי התשלומין" דחג השבועות, אמר אד"ש ש"ב סיון קשור ל"ב תמוז (לא רק בגלל שהוא 30 יום לפני חג י"ב תמוז, אלא) בגלל שמספר היום בחודש קשור עם אותו יום ומספר בכל החודשים שיש להם ענין דומה ומשותף.

וע"כ אמר אד"ש לא ראיתי דבר זה כתוב בחסידות אבל כך מונח אצלי, ומי שרוצה שיקבל

ובאם לא "יהי לו אשר לו..." (או שאמר בלשון רבים אם ירצו יקבלו, ואם לאו "יהי להם אשר להם"). והתבטאות דומה אמר הרבי ע"כ שרבי הוא "עצמות ומהות" כפי שהכניס עצמו בגוף.

עליית המלכות – ספירה העשירית

ה. הנ"ל שענין המעשר קשור עם ענין "העשירי יהיה קודש" כתוב במפורש באוה"ת במאמר עה"פ בפרשת ראה¹⁹ ד"ה "עשר תעשר"²⁰, וז"ל: "בעי"ח שער הכללים פ"ז כתב וז"ל: ובוה תבין סוד מעשר כי "העשירי יהיה קודש".

ומבאר שם כי המעשר הוא א' מעשר, שהיא ספירה העשירית מעשר הספירות, ספירת המלכות²¹.

²² ראה כתובות נ, א.

²³ הי"ז, ה"ה.

²⁴ ראה טז, טז. וכן משפטים כג, יז. ותשא לד, כג.

²⁵ שם יד, כה-כו. סנהדרין ד, ב.

²⁶ חגיגה ב, א. וראה אוה"ת וירא קג, ב ואילך.

²⁷ תד"ה יראה יראה וכן בסנהדרין ד"ה כדרך שבא לראות.

²⁸ מצוה שס.

¹⁶ זח"ג קפט, א. וראה גם בדף קפט, א שם. תקני"ז ת"י יז לא, ב.

¹⁷ תרומות פ"ד, מ"ג.

¹⁸ בחקותי כז, לב.

¹⁹ ע"י תש"ז.

²⁰ ד, כב.

²¹ תיקוני הזוהר.

מעשר הבהמות) ויראה ההנהגה דיראת שמים (בירושלים מלשון "יראה שלם"²⁹) ועבודת ה' ולימוד התורה שם ויספוג זאת. כי רוב הציבור היו אנשים פשוטים שלא ידעו תורה, ועיי"כ היו רחוקים, ולא ידעו איך צריכה להיות ההנהגה כדבעי, וא"א לסמוך ע"ז שבכל עיר יש חכם שדורש לצבור הלכות ומוסר, כי יתכן שיבואו רק פעם א' בשנה, וגם אם שומעים את הדרשה של החכם פעם בשבוע, כשילכו לביתם ישליכו כל דבריו אחרי גומ. ולכן סיבב הקב"ה עיי שצוה את מצות העלאת הפירות (או פדיונם) של מע"ש או בהמות המעשר בכל שנה ושנה; שלפחות אחד מכל משפחה יעלה לירושלים ולבית המקדש ויספוג הקדושה ולימוד התורה, ועיי"כ כשיחזור לביתו הוא יהיה המשפיע שילמד את בני הבית את הלכות התורה וההנהגה ביראת שמים, ולא ימצא במ שום חטא ועוון.

אמונה ויראה בשמחה

ב. שטעם זה דומה לטעם העליה לרגל בכללות החגים "מועדים לשמחה", ובפרט בחג הסוכות שהוא זמן מיוחד של שמחה, "זמן שמחתנו", ועליו בעיקר³⁰ נאמר³¹ "ושמחת בחגך". והיית אך שמח", וזה משפיע שיהודי שבא מבית המקדש יביא איתו לביתו את הנ"ל, ליראת שמים ויראת ה' ולימוד התורה באופן של אמונה שמחה והתלהבות, שחודרים יותר ונשאר בו קבוע ולזמן ארוך.

וכן המצוות הנ"ל מע"ש ונטע רבעי אוכלים מתוך שמחה, כמשי"נ בפרשת "עשר תעשר"³² "ואכלת שם לפני ה' אלוקיך ושמחת אתה וביתך". ולכן הדין במע"ש שאסור לאכלו באנינות ובצער כמ"ש בוידוי מעשר "לא אכלתי באוני ממנו"³³. וגם ההנהגה עם נטע רבעי לומדים מהפסוקים וההלכות במע"ש, כמ"ש הרמב"ם בפרק ט' דהלכות אלו. וכן את הבכורים מביאים בשמחה מיוחדת ובזמן של שמחה (כפי שנכתוב בעז"ה בסיום על הלכות ביכורים) כמ"ש בסוף פרשת מקרא בכורים "ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ה' אלוקיך ולביתך וגו"³⁴ וכן הבאת הבכורים היתה בשמחה מיוחדת ובתהלכה, "פאראד" ו"שטורעם" של שמחה, וקבלת פנים שמחה שעשו למביאי הבכורים, כמ"ש ברמב"ם בהלכות בכורים³⁵.

"תקות חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

א. מעשר שני ונטע רבעי וביכורים – העלאת הפירות לירושלים. וסוכות עליה לרגל.

ב. העליה לרגל כדי שכשישובו ישפיעו על בני ביתם.

ג. הפירות אוכלים בשמחה – וסוכות זמן שמחתנו.

* * *

בעז"ה סיום הלכות ביכורים והתחלת הלכות שמיטה ויובל ביום ש"ק פרשת "וואת הברכה" (ב') כ"ב תשרי – שמיני עצרת ה' תהא שנת עליון

הבאת ומקרא ביכורים בשמחה!

א. לומדים את הלכות ביכורים ב"זמן שמחתנו" דחג הסוכות, ומסיימים בשמיני עצרת שהוא הסיום ויום השמיני לחג הסוכות. והרי הזמן העיקרי דהבאת הבכורים הוא עד סיום חג הסוכות שהוא זמן השמחה גם מצד האסיף של הפירות, וכמ"ש רש"י עה"פ בפרשת מקרא ביכורים "ושמחת בכל הטוב" "מכאן אמרו³⁶ אין קורין מקרא ביכורים אלא בזמן שמחה מעצרת ועד החג, שאדם מלקט תבואתו ופירותיו ויינו ושמונו [וברש"י בפסחים³⁷

²⁹ נתבאר בלקו"ת ד"ה אלה פקודי פ"ד (ד, א). פ' ראה ד"ה וכל בניך פ"ב (כט, ד) ובכ"מ. ולהעיר מתוד"ה הר (תענית טז, א) והוא ע"פ ב"ר פניו, י"ד. ועוד.

³⁰ ראה י"ש רמז תרנד (בתחלתו).

³¹ ראה טז, פסוקים יד – טו.

³² שם יד, כו.

³³ תבוא כו, יד.

³⁴ פסוק יא.

³⁵ פ"ד הטי"ז – יז. מהמשנה בכורים פ"ג מ"ב – ד.

³⁶ ספרי. פסחים לו, ב.

³⁷ שם.

כותב שבתוך הזמן הזה זמן לקיטה ושמו במעשיו, אבל מהחג ואילך מביא ואינו קורא".

וברמב"ם בהלכות ביכורים³⁸ נפסק: "המביא ביכורים מאחר חג הסוכות ועד חנוכה אעפ"י שהפרישם קודם החג מביא ואינו קורא, שנאמר "ושמחת בכל הטוב ואין קריאה אלא בשעת שמחה מחג השבועות ועד סוף החג".

ביכורים – ראשית

ב. את הלכות בכורים לומדים בחודש תשרי שהו"ע ואותיות "רשית", כנ"ל בסיום על הלכות תרומות ס"א, והביכורים נקראים ראשית, כמ"ש³⁹ "ולקחת מראשית כל פרי האדמה". ומסיימים את ההלכות בשמיני עצרת שהוא ערב שמחת תורה [ובארה"ק בשמח"ת], שבו מתחילים פרשת בראשית, ומוצאים בחז"ל קשר מפורש בין בראשית לביכורים שנקראים "ראשית כל פרי האדמה";

כמ"ש רש"י בד"ה "בראשית ברא"⁴⁰ "אין המקרא הזה אומר אלא דרשוני כמ"ש רז"ל "בשביל התורה שנקראת ראשית דרכו"⁴¹ ובשביל ישראל שנקראו ראשית תבואתה"⁴².

ובמהר"י קרא עה"פ אומר "תבואתה, ה' כתיב [ובפשטות מפרש הרד"ק "כתוב בה"א במקום וי"ו כמו אהלה והדומים לו] כנגד ביכורים" ושלושה תרומות ומעשר ראשון שנקראו כולם ראשית, ואית דמפיק מעשר ועייל ראשית הגז"; ובהלכות אלו מדובר גם על ביכורים וגם על ראשית הגז.

בראשית ברא – בזכות הביכורים

ג. ובמדרש רבה⁴³ עה"פ "בראשית ברא אלקים" אומר: "ר' הונא בשם ר' מתנה [אולי שמו רמז למתנות כהונה ולויה שעליהם מדבר] אמר, בזכות ג' דברים נברא העולם, בזכות חלה, ובזכות המעשרות, ובזכות ביכורים, ומה טעם בראשית ברא אלקים, ואין ראשית אלא חלה, שנאמר⁴⁴: ראשית עריסותיכם. ואין ראשית אלא מעשרות, היך דאת אמר ראשית דגנך"⁴⁵. ואין ראשית אלא ביכורים שנאמר⁴⁶: ראשית ביכורי אדמתך".

היינו שכל העולם נברא בזכות ועי"מ שישראל יתנו המתנות והראשית שלהם לה', ובהלכות אלו מדובר מלבד על ביכורים גם על חלה, (שמדובר ע"ז במדרש) וגם על שאר ענייני הביכורים והבכורה וה"ראשית", ופדיון הבן (ראשית אונו)⁴⁷ ופטר חמור, וראשית הגז.

וגם בתקוני הזוהר⁴⁸ אומר שבראשית קאי על המתנות:

תיקונא יד, בראשית, עלה איתמר "ראשית ביכורי אדמתך תביא בית ה' אלקיך וגו', תא חזי חכמה עילאה עלה איתמר: יקדש לי כל בכור"⁴⁹, דכל ביכורים על שמה איתקריאו, ושכינתא מתמן אתקריאת בכורות.

תיקונא טז, בראשית דא חלה, הה"ד ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה לה" וכו'.

תיקונא יז, בראשית עלה איתמר "ראשית מעשר דגנך" ודא מלכות דאיהו מעשר, ואיהו עשירית לעשר ספירות, ובגינה מעשרין".

הכרת הטוב!

ד. ענין הבאת הביכורים ומקרא ביכורים הוא ענין הכרת הטוב ושלילת כפיות טובה, כפי שאומר רש"י עה"פ במקרא ביכורים⁵⁰ "ובאת אל הכהן וגו' ואמרת אליו הגדתי היום וגו'" ואומר

³⁸ פ"ד, הי"ג.

³⁹ תבוא כו, ב.

⁴⁰ בראשית א, א.

⁴¹ משלי ח, כב.

⁴² ירמיה ב, ג.

⁴³ פ"א סוף אות ד.

⁴⁴ שלח טו, כ.

⁴⁵ שופטים יח, ד.

⁴⁶ משפטים כג, יט.

⁴⁷ תצא כא, יז.

⁴⁸ הובא ב"תורה שלמה".

⁴⁹ בא יג, ב.

⁵⁰ תבוא כו, ג.

רש"י⁵¹: "ואמרת אליו, שאינך כפוי טובה", היינו הכרת הטוב על ארץ ישראל והפירות.

ובפרשת בראשית מוצאים הנהגה שלילית; בזה שהאדם כפר בטובה, שאחרי האכילה מעץ הדעת אמר האדם לה'⁵²: "האשיה אשר נתנה עמדי (היא נתנה לי מן העץ ואוכל)", ואומר רש"י⁵³: "האשה אשר נתת עמדי. כאן כפר בטובה".

שמיטה ויובל – טבע ולמעלה מהטבע!

ה. מתחילים ללמוד הלי שמיטה ויובל ויש קשר בולט לשמיני עצרת;

ענין השמיטה והיובל הם **שבע ושמונה**; שמיטה – 7, ואחרי 7 שמיטות השנה **השמינית** היא **היובל**, וחג הסוכות ושמיני עצרת הם גם 7-8, ומורה על ההמשכה מספירת הכתר והברכה והגאולה ע"י משיח שלמעלה מסדר ההשתל, ולכן בהקפות אומרים הרבה על המשיח והגאולה שתבוא מ"ד ממ"ש, נאו! ובאוה"ת פ' וישב מקשר ענינים אלה.

ובעז"ה בגליון הבא בסיום על הלכות שמיטה ויובל, נכתוב הפרטים בזה.

"תקות חוט השני"

סיכום הקשר של ההלכה ברמב"ם לפרשת השבוע ולתאריך.

- א. מקרא ביכורים עד חג הסוכות – זמן האסיף, וזמן שמחתנו.
- ב. בשמחת תורה מתחילים פרשת בראשית – והביכורים נקראים ראשית.
- ג. גם חלה, וראשית הגז, ופדיון הבן ופטר חמור הם ראשית.
- ד. בראשית – בריאת העולם בזכות המתנות שהם ראשית (ביכורים, חלה, תרומות ומעשרות).

הרבי מביא ומכניס יהודים לבית הכנסת!

הסדר בליל שמחת תורה כל השנים ה' שאד"ש מה"מ התוועד עד בערך חצות (אד"ש ה' רגיל לשאול האם אלה שהלכו לתהלוכה לשמח יהודים בבתי הכנסת בשכונות העיר כבר חזרו) ואח"כ הקהל יצאו מביהכ"ס והכינו המקום ל"הקפות", ואחרי כמחצית השעה חזרו כל הציבור להקפות.

לפני סיום ההתוועדות אד"ש ה' מורה להכריז ע"ד הסדר שיהיה [וע"פ רוב המכריזים ב"חכמתם" "הצליחו" להצחיק ולשמח את הרב].

בא' השנים המכריז אמר: "הרבי הורה להכריז; דבר ראשון יברכו ברכה אחרונה, אח"כ כולם יצאו מביהכ"ס, ואח"כ יחזרו ל"הקפות". וכשסיים ההכרזה חייד הרבי ואמר: "אויף ארויסיגין פון שול זאל מען נישט נוצען מיין נאמען..." [= כדי לצאת מביהכ"ס, שלא ישתמשו בשמי!...] ז.א. שענינו של הרבי מלך המשיח להביא ולהכניס יהודים לביהכ"ס, ולא להוציא. וכך הוא עניינו של כל חסיד שדבק ברבי!

"למשכן בחבלי עבותות אהבה"

בא' השנים בהקפות שמחת תורה הגיע מר חיים כהן (מי שהי' שופט בערכאות בית המשפט בארץ, והי' ידוע ומפורסם במלחמתו הכי גדולה בעניינים דתיים, ובפרסום גדול נסע לקפריסין והתחתן עם גרושה למרות שהוא כהן).

למרות כל הנ"ל ראו שהרבי קירבו וקבלו בחביבות וחמימות כאבא רחמן גם לבנו התועה.

הרבי סימן ממקומו בידו לתת לו להחזיק את הספר-תורה הכי קדוש ומיוחד; הספר-תורה שנכתב לקבלת פני משיח צדקנו, שהוא גם הספר תורה הכי גדול והכי כבד [הסבירו אז, שהרבי רצה שירגיש את הכובד והעול של התורה והוקיה].

לאחר זמן סיפר יהודי מכובד שמר כהן ה' אורח אצלו שכבר יום שלם לפני"ז הרגיש עליו שהוא נרגש ו"נרעש", וכששאלו לפשר הדבר סיפר לו שמתכוון ללכת להקפות אל הרבי מליובאוויטש.

והדבר עשה עליו שינוי גדול ומר כהן ביקש ממנו שיבטיח לו שבפטירתו ידאג שיעשו לו לוייה יהודית כהלכה, עם אמירת קדיש וכל הפרטים.

"וחישב מחשבות לבלתי יידה ממנו נידה!"

כשהייתי ילד קראתי בשבועון "פנים אל פנים" מה שכתב העורך מר שמואל הכהן אבידור במאמר המערכת שלו, שכשהי' אצל הרבי בסוף שנות היודים"ם (או בתחילת הכפ"ים) אמר לו אד"ש: "ע"פ מה שנאמר "לבלתי יידה ממנו נידה!" כל המנהיגים שם יעשו תשובה!" והוא אמר לאד"ש: "אני מאמין על כולם, חוץ מה"זקן"! (שהכוונה ב"זקן" בימים ההם, היתה על בן-גוריון, שהיה ראש הממשלה). והרבי ענה לו: "גם הוא יעשה תשובה!!". ואח"כ אבידור שוב אמר: "אני מאמין על כולם חוץ מהזקן! ושוב ענה לו אד"ש: "שגם הוא יעשה תשובה!" וכשטען כך פעם שלישית אמר לו אד"ש: "מה איכפת לך שהוא יעשה תשובה?!...!" וכך הסתיימה השיחה וגם הכתבה בענין זה.

הרבה שנים אח"ז בתשרי תשל"ג, כשנה לפני שבן-גוריון נפטר נפל לידי דף מהעיתון "ידיעות אחרונות" ובו "כתבה" על בן-גוריון [כידוע שבסוף שנותיו הוא אולץ להתפטר מראשות הממשלה בגלל פרשה פוליטית גרועה הקשורה בריגול, ועי"כ נשכה משומת לב הציבור, רק בימי ההולדת שלו, בחול המועד סוכות, "נזכרו בו" והכתבים ירדו לביתו לקיבוץ "שדה בוקר"].

כותרת הכתבה היתה "ה"אני מאמין" של בן גוריון", ושם כותב שבן-גוריון אמר לו שהתחיל להאמין בה' "וזו האמונה האמיתית, זו האמונה של עם ישראל, ואין אמת כאמת זו!".

בן-גוריון אמר לו "מהרמשים של שדה בוקר, ראיתי ולמדתי שיש "השגחה פרטית" מה"מ" (כידוע שהי' מטיל הרבה בשבילי ובשדות הקיבוץ, וע"י הנמלים למד שיש השגחה פרטית).

ואח"כ דיבר אתו על חשיבות החינוך היהודי, וברוח זו המשיכה כל הכתבה, והכתב מסיים: "יתכן שאם בן-גוריון הי' מגיע למסקנות אלו כמה שנים קודם, פני המדינה היו נראים אחרת..."

ובקראי זאת נזכרתי על מה שקראתי בילדותי שהרבי הבטיח שגם בן-גוריון יעשה תשובה...

ואז גם שמענו על עוד "אישים" שלהם שהשתנו לטובה, והתחרטו והתקברו.

העיקר מה יעשו היהודים!

ב. וכאן כדאי גם לציין שכשיסד אד"ש מה"מ והרה על ה"מבצעים" אמר הרבי בשיחה, שהי' להם משהו שאמר פתגם והוא עצמו לא ידע עד כמה שהפתגם אמת, [הרבי לא אמר בשיחה את שמו אבל כולם ידעו והי' מפורסם שזה פתגמו של בן-גוריון וזה היה בשנת האבל עליו] והפתגם הוא: "לא חשוב מה יאמרו הגויים, העיקר מה יעשו היהודים!" והוא עצמו לא ידע עד כמה שהפתגם צודק ואמיתי; מה יעשו היהודים, הכוונה היא לעשיית המבצעים! שע"כ מבטלים את מזימות הגויים, ומחזקים ומצילים את היהודים!

והלואי שהממשלה בזמננו תאמץ ותקיים פתגם זה, ויקיימו מ"ש "ובגוים לא יתחשב!" בענייני שלמות ובטחון הארץ, ועי"כ יקויים ונתתי שלום בארץ, וישבתם לבטח בארצכם, ואולך אתכם קוממיות, כדברי רש"י "בקומה זקופה!" בביאת מלך המשיח וקבלת פניו ומלכותו והגאולה השלמה מ"ד ממ"ש, נאו!".

לזכות

החתן הרה"ת חיים יצחק בער והכלה חיה מושקא שיחיו ליום חתונתם בשעה טובה ומוצלחת

יום ג' שהוכפל בו כי טוב י"ט אלול הי' תהא שנת סגולות טובה שיבנו בנין עדי עד על יסודי התורה והחסידות מתוך בריאות אושר ושמחה תמיד כל הימים

ושיזכו לראות קבלת פני משיח צדקנו מ"ד ממ"ש, נאו!

נדפס ע"י הורי החתן

דוד שלום הלוי זוגתו שיחיו פיפ

והורי הכלה אהרן מרדכי הכהן זוגתו שיחיו כ"ץ

(ברבים שנאמרו בסעודות סיומי הרמב"ם בביתכניס וביהמ"ד ליובאוויטש - 770 - בית משיח)

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

⁵¹ מהספרי וילקוט שמעוני לתקלה.

⁵² ג, יב.

⁵³ מגמ' ע"ז ה, ב.